

1855 om Indskrænkningen af Grundloven af 5te Juni 1849, idet det nemlig i denne § 3 hedder: „Hvad der for Tiden henhører under Kongerigets geistlige og verdslige Administration, kan kun ved Lov henlægges under nogen anden Statsdeel. Det forekommer mig, at, ligesom en langt større Udsondring havde Gjæmmel i den Bestemmelse i Grundloven, som den ærede Rigsdagsmand før nævnte, — Bestemmelsen er jo nu udgaaet — saaledes har denne mindre begrænsede Udsondring og dertil svarende Indlæmmelse Gjæmmel i denne udtrykkelige Bestemmelse i § 3 i Grundlovsindskrænkningen af 2den October 1855. Det er forøvrigt en Selvsølge, at de Bemærkninger, som ved denne Behandling ere fremkomne, om jeg saa maa sige, fra det strengt constitutionelle Synspunkt, ville foranledige mig til paany at tage denne Side af Sagen under den allernøieste Overveielse, ligesom vistnok ogsaa de ærede Medlemmer ville gjøre det Samme. Men jeg kan ikke tilbageholde nogen Frygt for, at man let, ved altfor strengt i sine yderste Conseqventer at ville fastholde et og andet af de Punkter, der her ere nævnte, for det blotte Princip's Skyld, uden at det kan bevises, at Loven vilde medføre nogen virkelig, praktisk Ulempe, kan komme til at skyde Noget bort, som vilde medføre store praktiske Fordele.

Tscherning: Denne § 3, som af Ministeren nu sidst blev nævnt, forekommer mig ogsaa i den Henseende at være afgjørende. Hvad der end yderligere bringer mig til at nære mindre Betænkelse ved at gaae ind paa Loven, er hvad der er blevet meddeelt, at man i Districterne for lang Tid siden nøie er bleven bekendt med hvad der forestod, hvad Regjeringen havde i Sinde. Naar man i Districterne har kjendt dette allerede for lang Tid siden, og man ikke der alvorligt har bestræbt sig for at træffe andre Foranstaltninger, naar man ikke har henvendt sig her til Rigsdagen derom — (A. Hage: Der er dog indkommet et Andragende!) — ja, men det har vi hørt er ikke af noget betydeligt Omfang, — saa forekommer det mig, at deri ligger Bevist for, at, hvilke

Ulemper de Paagjældende maaskee endog saa kunne vente, i hvad der end forestaaer, saa ansee de dog Fordelen større end Tabet. Det er ogsaa en Ting, som vi maa vide at faae ud af vor nærværende politiske Stilling, at Enhver veed, at han skal bruge den Frihed, der er givet ham, til at værge for sig, og, hvor der ingen Klager fremkommer, der er i Regelen ingen Sag, saa at det vilde være en stor Feil af os, om vi til Beskyttelse for Folk i de Egne, som lide af saa mange forskellige Brøst og Vanskeligheder, vilde forhindre Forholdsreglers Fremme, som de selv ønske og sætte Priis paa. Alt, hvad jeg har søgt at gjøre opmærksom paa, det er kun, hvorledes man kunde sikke Individerne. Jeg troer, saavidt jeg har forstaaet det, at man maa antage, at Befolkningen der i Almindelighed er tilfreds med Forandringen, men jeg kan tænke mig enkelte Individder, som ikke have kunnet gjøre sig dette klart, som først senere ere bleve opmærksomme paa, hvad de virkelig kunne have tabt, og hvorledes de da kunne sikke de Rettigheder, der ere erhvervede for dem ved Grundloven.

Naar et æret Medlem her i Nærheden (Niemoth) har sagt: De Rettigheder, som Individet har, kunne ikke nytte ham noget, naar han ikke er i Landet, paa dets Grund, thi saa kan han ikke udøve dem, — saa svarer jeg dertil: Det er jo just det, vi her gaae løs paa, for saavidt som det ansees nødvendigt at flytte, om man vil, Grunden omkring og lade den komme ind i andre Forhold. Skjøndt det jo rigtignok ikke ganske er det, som skeer her, saa vil man dog ikke dermed slaae Haanden af Individerne, men vil sikke dem, som nu eengang ere i Nydelsen af visse Rettigheder, Nydelsen af dem, saalænge de leve, isald de forlange det, og isald de trænge dertil. Jeg synes, at man maatte kunne bringe det berhen, at Enhver tog det under nøie Overveielse, om han ikke hellere vilde opgive disse Rettigheder, for at vinde det Gode, der foreligger her, og saa komme til en mere fuldstændig Afgjørelse.

Indenrigsministeren: For at forebygge Misforstaaelse, skal jeg ikke undlade at